



The Holy See

PORUKA SVETOG OCA FRANJE ZA XXXI. SVJETSKI DAN MLADIH 2016.

»Blago milosrdnima: oni će zadobiti milosrđe!« (Mt 5, 8)

Predraga mladeži,

Došli smo do posljednje etape našeg hodočašća u Krakov, gdje ćemo iduće godine, u mjesecu srpnju, zajedno proslaviti 31. Svjetski dan mladih. Na našem dugom i zahtjevnom putu vodile su nas Isusove riječi preuzete iz »Govora na gori«. Taj put smo započeli 2014. razmišljajući zajedno o prvome blaženstvu: »Blago siromasima duhom: njihovo je kraljevstvo nebesko!« (Mt5, 3). Tema za 2015. bila je: »Blago čistima srcem: oni će Boga gledati!« (Mt 5, 8). U godini koja je pred nama želimo se nadahnjivati riječima: »Blago milosrdnima: oni će zadobiti milosrđe!« (Mt 5, 7).

Jubilej milosrđa

S tom temom, SDM 2016. u Krakovu lijepo se uklapa u Svetu godinu milosrđa te postaje tako pravi Jubilej mladih na svjetskoj razini. To nije prvi put da se svjetski susret mladih podudara s jubilejskom godinom. Naime, upravo tijekom Svete godine otkupljenja (1983./1984.) sveti Ivan Pavao II. je po prvi put mlade iz cijeloga svijeta pozvao da se okupe na Cvjetnicu. Zatim, tijekom Velikog jubileja dvijetisućite više od dva milijuna mladih iz oko 165 zemalja svijeta okupilo se u Rimu na proslavi 15. Svjetskog dana mladih. Siguran sam da će Jubilej mladih u Krakovu, kao i u prethodne dvije prigode, biti jedan od najistaknutijih događaja te Svete godine!

Možda se neki od vas pitaju: što je ta Jubilejska godina koja se slavi u Crkvi? Biblijski tekst iz 25. poglavlja Knjige levitskog zakonika, pomaže nam shvatiti što je značio »jubilej« za izraelski narod: svakih pedeset godina u Židova se oglašavala truba (jobel) koja ih je pozivala da se okupe (jobil) na proslavu svete godine, kao vremena pomirenja (jobal) za sve. Tijekom njezina trajanja morali su obnoviti dobre odnose s Bogom, s bližnjim i sa stvorenjima, sve u duhu besplatnosti. Poticalo se, među ostalim, opraštanje dugova, pružanje posebne pomoći onima koji su zapali u bijedu,

poboljšavanje odnosâ među ljudima i oslobađanje robova.

Isus Krist je došao navijestiti i ostvariti neprolazno vrijeme milosti. On je donosio radosnu vijest siromasima, sužnjima oslobođenje, vid slijepima i slobodu potlačenima (usp. Lk 4, 18-19). U njemu, osobito u njegovu pashalnom otajstvu, najdublji smisao jubileja nalazi puno ispunjenje. Kada Crkva proglašava jubilej u Kristovo ime, svi smo pozvani iskusiti izvanredno vrijeme milosti. Sama Crkva je pozvana pružiti obilje znakova Božje prisutnosti i blizine, te probuditi u srcima ljudi sposobnost gledati na ono bitno. Ova je Sveta godina milosrđa, na osobit način, »vrijeme za Crkvu da ponovno pronade smisao poslanja koje joj je Gospodin povjerio na dan uskrsnuća: biti znak i oruđe Božjeg milosrđa« (Homilija na Prvoj večernjoj Nedjelje Božjeg milosrđa, 11. travnja 2015.).

Milosrdni poput Oca

Geslo ovog Izvanrednog jubileja glasi: »Milosrdni poput Oca« (usp. *Misericordiae Vultus*, 13) i s tim se podudara tema idućeg SDM-a. Pokušajmo zato bolje shvatiti što znači Božje milosrđe.

U Starome zavjetu se koriste razni izrazi kada se govori o milosrđu, od kojih su najznačajnijih *hesed* i *rahamim*. Prvi, kada se odnosi na Boga, izražava njegovu neumornu vjernost savezu s njegovim narodom kojeg on ljubi i kojemu vječno oprašta. Drugi, *rahamim*, može se prevesti kao »unutarnji organi«; na poseban način doziva u pamet majčinsko krilo i pomaže nam shvatiti Božju ljubav prema njegovu narodu koja je poput ljubavi majke prema svom djetetu. Ovako nam je predstavlja prorok Izaija: »Može li žena zaboravit' svoje dojenče, ne imat' sućuti za čedo utrobe svoje? Pa kad bi koja i zaboravila, tebe ja zaboraviti neću« (Iz 49, 15). Takva ljubav uključuje stvaranje prostora za druge u sebi i sposobnost suosjećati, trpjeti i radovati se s našim bližnjima.

U biblijskom pojmu milosrđa uključena je također konkretnost ljubavi koja je vjerna, besplatna i zna opraštati. U ovom odlomku iz Hošee imamo predivan primjer Božje ljubavi, koju prorok uspoređuje s ljubavlju oca prema sinu: »Dok Izrael bijaše dijete, ja ga ljubljah, iz Egipta dozvah sina svoga. Al' što sam ih više zvao, sve su dalje od mene odlazili [...] A ja sam Efrajima hodati učio, držeći ga za ruke njegove; al' oni ne spoznaše da sam se za njih brinuo. Užima za ljude privlačio sam ih, konopcima ljubavi; bijah im k'o onaj koji u čeljustima njihovim žvale opušta; nad njega se saginjah i davah mu jesti« (Hoš 11, 1-4). Usprkos sinovu pogrešnom vladanju, koje zavrjeđuje kaznu, očeva ljubav je vjerna. On uvijek oprašta svom raskajanom djetetu. Kao što vidimo, u milosrđu je uvijek uključeno opraštanje; ono »nije neka apstraktna ideja, već konkretna stvarnost kojom on objavljuje svoju ljubav kao ljubav oca i majke koji osjećaju duboku ljubav i privrženost prema svome djetetu. [...] Ona izvire iz dubine bića kao duboki, prirodni osjećaj, satkan od nježnosti i suosjećanja, oprosta i oprostjenja« (*Misericordiae Vultus*, 6).

U Novom zavjetu se govori o Božjem milosrđu (*eleos*) kao sintezi djela koje je Isus došao izvršiti u svijetu u Očevo ime (usp. Mt 9, 13). Milosrđe našega Gospodine posebno je vidljivo kada se on milostivo priginje nad ljudsku bijedu i pokazuje svoju samilost prema onima koji su potrebiti

razumijevanja, ozdravljenja i opraštanja. Sve u Isusu govori o milosrđu. Štoviše, on sâm je milosrđe.

U 15. poglavlju Lukina Evanđelja nalazimo tri prispodobe o milosrđu: o izgubljenoj ovci, o izgubljenoj drahmi i onu koja je poznata kao prispodoba o »rasipnom sinu«. U te tri prispodobe pogađa nas Božja radost, radost koja ga obuzima kada nađe grešnika i oprašta mu. Dà, Božja je radost opraštanje! Tu je sažetak cijelog evanđelja. »Svaki je od nas ta izgubljena ovca, ta izgubljena drahma; svaki od nas je onaj sin koji je protratio vlastitu slobodu slijedeći lažne idole, iluzije sreće, i sve izgubio. Ali Bog nas ne zaboravlja, Otac nas nikada ne napušta. On je strpljivi otac, uvijek nas čeka! Poštuje našu slobodu, ali ostaje uvijek vjeran. A kada mu se vratimo, on nas prima kao djecu u svoju kuću, jer nas ne prestaje – ni na trenutak – čekati s ljubavlju. A njegovo srce slavi zbog svakog sina koji se vraća. Slavi jer je on radost. Bog ima tu radost, kada netko od nas grešnika pođe k njemu i traži njegovo oprostjenje« (Angelus, 15. rujna 2013.).

Božje milosrđe je veoma stvarno i svi smo pozvani osobno to iskusiti. Kada sam imao sedamnaest godina jednoga sam dana trebao izaći sa svojim prijateljima. Odlučio sam prije toga poći u crkvu gdje sam našao jednoga svećenika koji mi je ulijevao posebno povjerenje i osjetio sam želju da otvorim svoje srce u ispovijedi. Taj susret mi je promijenio život! Otkrio sam da kada otvorimo srce s poniznošću i bez sustezanja, možemo na vrlo konkretan način kontemplirati Božje milosrđe. Osjetio sam sigurnost da me, u osobi toga svećenika, Bog već čekao, i prije nego sam ja učinio prvi korak pošavši u crkvu. Mi ga tražimo, ali on je uvijek ispred nas, uvijek nas traži i prvo on nalazi nas. Možda neki od vas nose neki teret na duši i misle: učinio sam to, to i to... Ne bojte se! On vas čeka! On je otac: on nas uvijek čeka! Kako je lijepo susresti u sakramentu pomirenja Očev milosrdni zagrljaj, otkriti da je ispovjedaonica mjesto milosrđa i pustiti da nas dotakne ta milosrdna ljubav Gospodina koji nam uvijek oprašta!

A ti, dragi mladiću, draga djevojko, jesi li ikada osjetio/la na sebi pogled beskrajne ljubavi, koji se bez obzira na sve tvoje grijehе, ograničenja, pogreške, nastavlja uzdati u tebe i gledati tvoj život s nadom? Jesi li svjestan, jesi li svjesna vrijednosti koju imaš u očima Boga koji ti je iz ljubavi sve dao? Kao što nas uči sveti Pavao: »A Bog pokaza ljubav svoju prema nama ovako: dok još bijasmo grešnici, Krist za nas umrije« (Rim 5, 8). Shvaćamo li doista snagu tih riječi?

Znam koliko vam je križ Svjetskog dana mladih drag. Dar je to svetog Ivana Pavla II. i prati vas na svim vašim svjetskim susretima od 1984. godine. Kolike promjene, kolika prava i istinska obraćenja su se dogodila u životu mnogih mladih u susretu s tim jednostavnim golim križem! Možda ste si postavili pitanje: odakle dolazi ta izvanredna snaga križa? Odgovor je: križ je najrječitiji znak Božjeg milosrđa! Potvrđuje nam da je mjera Božje ljubavi prema čovjeku ljubiti neizmjerно! U križu možemo dotaći Božje milosrđe i biti dotaknuti njegovim milosrđem! Želim ovdje podsjetiti na epizodu o dvojici razbojnika koji su bili razapeti uz Isusa: jedan je umišljen, ne smatra se grešnikom, izruguje se Gospodinu. Drugi se naprotiv priznaje grešnikom, obraća se Gospodinu i kaže mu: »Isuse, sjeti me se kada dođeš u kraljevstvo svoje«. Isus ga pogleda s

beskrajnim milosrđem i odgovori mu: »danas ćeš biti sa mnom u raj!« (usp. Lk 23, 32.39-43). S kojim se od te dvojice poistovjećujemo? S onim koji je umišljen i ne priznaje svoje grijeh? Ili s drugim, koji priznaje da treba Božje milosrđe i svim srcem za to moli? U Gospodinu, koji je dao svoj život za nas na križu, uvijek ćemo naći bezuvjetnu ljubav koja priznaje naš život kao dobro i uvijek nam daje priliku za novi početak.

Izvanredna je radost biti oruđa Božjeg milosrđa

Božja nas riječ uči da »blaženije je davati nego primati« (Dj 20, 35). Upravo zato se u petom blaženstvu proglašava milosrdne blaženima. Znamo da je Gospodin nas prvi ljubio. Ali bit ćemo doista blaženi i sretni samo ako uđemo u Božju logiku dara, besplatne ljubavi, ako otkrijemo da nas je Bog beskrajno ljubio kako bi nas učinio sposobnima ljubiti poput njega, bezgranično. Kao što kaže sveti Ivan: »Ljubljeni, ljubimo jedni druge jer ljubav je od Boga; i svaki koji ljubi, od Boga je rođen i poznaje Boga. Tko ne ljubi, ne upozna Boga jer Bog je ljubav. [...] U ovom je ljubav: ne da smo mi ljubili Boga, nego – on je ljubio nas i poslao Sina svoga kao pomirnicu za grijeh naše. Ljubljeni, ako je Bog tako ljubio nas, i mi smo dužni ljubiti jedni druge.« (1 Iv 4, 7-11).

Nakon što sam vam u kratkim crtama objasnio kako Gospodin iskazuje svoje milosrđe prema nama, želim vam dati neke sugestije kako mi možemo na konkretan način biti oruđa tog istog milosrđa prema našem bližnjem.

U vezi s tim sjetim se primjera blaženog Piergiorgia Frassatija. On je govorio: »Isus me pohodi svako jutro u pričesti, ja mu uzvraćam posjet na svoj siromašan način, posjećujući siromahe«. Piergiorgio je bio mladić koji je shvatio što znači imati milosrdno srce, osjetljivo za one koji su u najvećoj potrebi. Davao im je mnogo više od materijalnog; davao je samoga sebe dajući svoje vrijeme, riječi, sposobnost slušanja. Služio je siromašnima s velikom diskretnošću, nikada ne stavljajući samoga sebe u prvi plan. Doista je činio ono što nam Evanđelje kaže: »Ti, naprotiv, kada daješ milostinju – neka ti ne zna ljevica što čini desnica, da tvoja milostinja bude u skrovitosti. I Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, uzvratit će ti!« (Mt 6, 3-4). I zamislite, dan prije svoje smrti, teško bolestan, davao je napatke o tome kako pomagati njegovoj braći u potrebi. Na njegovu pogrebu rodbina i prijatelji ostali su začuđeni prisutnošću mnogih, njima nepoznatih siromaha s kojima je mladi Piergiorgio prijateljevao i kojima je pomagao.

Meni se sviđa povezivati evanđeoska blaženstva s 25. poglavljem Matejeva Evanđelja, kada nam Isus predstavlja djela milosrđa i kaže da ćemo na temelju njih biti suđeni. Pozivam vas stoga da ponovno otkrijete tjelesna djela milosrđa: gladna nahraniti, žedna napojiti, siromaha odjenuti, stranca primiti, bolesna dvoriti, utamničena pohoditi i mrtva pokopati. Ne zaboravimo ni duhovna djela milosrđa: dvoumna savjetovati, neuka poučiti, grješnika pokarati, žalosna i nevoljna utješiti, uvredu oprostiti, nepravdu strpljivo podnositi i za žive i mrtve Boga moliti. Kao što vidite, biti milosrdan ne znači biti jednostavno »dobra osoba« niti je to puka sentimentalnost. Milosrdnošću se naime mjeri naša vjerodostojnost kao Isusovih učenika, naša uvjerljivost kao kršćana u

današnjem svijetu.

Vama mladi, koji ste vrlo konkretni, želim predložiti da u prvih sedam mjeseci 2016. izaberete jedno tjelesno i duhovno djelo milosrđa koje ćete činiti svakoga mjeseca. Neka vas u tome nadahnjuje molitva svete Faustine, ponizne vjesnice Božjeg milosrđa u našem dobu:

»Pomozi mi, Gospodine, da moje oči budu milosrdne, tako da nikada ne budem sumnjičava i ne sudim po vanjštini, već da uvijek znam otkriti ono što je lijepo u duši moga bližnjega i da mu budem od pomoći.

[...] da moje uši budu milosrdne, da budem pozorna na potrebe mojih bližnjih, a ne ravnodušna na njihove boli i jecaje.

[...] da moj jezik bude milosrdan i nikada ne govori loše o drugima, već da za sve ima riječ utjehe i praštanja.

[...] da moje ruke budu milosrdne i pune dobrih djela.

[...] da moje noge budu milosrdne, tako da uvijek hitam bližnjemu u pomoć, ma koliko iscrpljena i umorna bila.

[...] da moje srce bude milosrdno, tako da sudjeluje u svim patnjama bližnjega« (Dnevnik, 163).

Poruka Božjeg milosrđa predstavlja dakle vrlo konkretan i zahtjevan program života jer uključuje djelovanje. A jedno od najočitijih djela milosrđa, ali koje je možda i najteže provesti u djelo, jest oprostiti onome koji nas je povrijedio, onome koji nam je učinio zlo, onome koga smatramo svojim neprijateljem: »Kako je ponekad teško oprostiti! A ipak, oprostjenje je oruđe stavljeno u naše krhke ruke da bismo postigli radost srca. Odbaciti mržnju, srdžbu, nasilje i osvetu predstavljaju nužne uvjete za sretan život« (Misericordiae Vultus, 9).

Susrećem tolike mlade koji kažu da su umorni od ovoga tako podijeljenog svijeta, u kojem se sukobljavaju pristaše različitih frakcija, u kojem se vode toliki ratovi i gdje ima i onih koji vlastitu religiju koristi kao opravdanje za nasilje. Moramo zamoliti Gospodina da nam udijeli milost da budemo milosrdni prema onima koji su nas povrijedili. Isus je na križu molio za one koji su ga razapeli: »Oče, oprosti im, ne znaju što čine!« (Lk 23, 34). Jedino se milosrđem može prevladati zlo. Pravda je potrebna, u to nema sumnje, ali ona sama nije dovoljna. Pravda i milosrđe moraju ići ruku pod ruku. Kako samo želim da se svi ujedini u zajedničkoj molitvi, koja će izvirati iz dubine svog srca, moleći Gospodina da se smiluje nama i cijelom svijetu!

Krakov nas očekuje

Dijeli nas svega nekoliko mjeseci od susreta u Poljskoj. Krakov, grad svetog Ivana Pavla II. i svete Faustine Kowalske, očekuje nas raširenih ruku i otvorena srca. Vjerujem da nas je Božja providnost dovela do toga da slavimo Jubilej mladih upravo ondje, gdje je živjelo to dvoje velikih apostola milosrđa našega doba. Ivan Pavao II. je naslutio da je ovo doba milosrđa. Na početku svoga pontifikata napisao je encikliku *Dives in misericordia*. Tijekom Svete godine dvjetisućite

svetom je proglasio sestru Faustinu, ustanovivši također blagdan Božjeg milosrđa, koji se slavi druge vazmene nedjelje. Godine 2000. je osobno inaugurirao svetište Milosrdnog Isusa, povjerivši svijet Božjem milosrđu, uz želju da ta poruka dopre do svih stanovnika svijeta i ispuni im srca nadom. »Potrebno je zapaliti iskru Božje milosti. Potrebno je svijetu prenositi taj plamen milosrđa. U Božjem će milosrđu svijet naći mir, a čovjek sreću!« (Homilija prilikom posvete Svetišta Božjeg milosrđa u Krakovu, 17. kolovoza 2002.).

Draga mladeži, u krakovskom svetištu posvećenom milosrdnom Isusu, prikazanom na slici koju Božji puk ondje časti, Isus vas čeka. On se uzda u vas i računa na vas! Ima toliko važnih stvari reći svakom od vas... Ne bojte se pogledati ga u oči, koje su pune beskrajne ljubavi prema vama. Pustite da vas zahvati njegov milosrdni pogled, spreman oprostiti sve vaše grijehе, pogled kadar promijeniti vaš život i ozdraviti rane vaših duša, pogled koji je kadar ugasiti duboku žeđ koja prebiva u vašim srcima: žeđ za ljubavlju, mirom, radošću i pravom srećom. Dođite k njemu i ne bojte se! Dođite i recite mu iz dubine svog srca: »Isuse, vjerujem u tebe!«. Pustite da vas dotakne njegovo beskrajno milosrđe da uzmognete postati apostoli milosrđa djelima, riječima i molitvama, u našem svijetu ranjenom egoizmom, mržnjom i tolikim očajem.

Nosite baklju Kristove milosrdne ljubavi – o kojoj je govorio sveti Ivan Pavao II. – u sva područja vašeg svakodnevnog života i sve do nakraj svijeta. U tome vas poslanju pratim svojim željama i molitvama. Sve vas povjeravam Mariji Djevici, Majci milosrđa, na ovoj posljednjoj etapi duhovne pripreve za idući SDM u Krakovu, te vas sve od sveg srca blagoslivljam.

Iz Vatikana, 15. kolovoza 2015.

Svetkovina Uznesenja BDM

FRANJO